

Perhetilaston perusasioita

6.10.2014

Timo Nikander

Muodostaminen

Käsittelysäännöt pysyneet muuttumattomina 1990-luvun alusta.

Aineistona on väestörakenneaineisto 31.12.XXXX, johon on poimittu Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä Suomessa vakituisesti asunut väestö.

Henkilöt luokitellaan heidän vakituisen asuinpaikkansa tunnuksen mukaan asuntokunniksi. Jokaisen asunnossa vakituisesti asuvan henkilön tietueella on vanhempien, puolison ja kaikkien lasten henkilötunnukset. Näitä vertailemalla muodostetaan perheet.

Perheen muodostavat **yhdessä asuvat (=asunnon yksilöivä tunnus)** avio- tai avoliitossa olevat tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot sekä parisuhteensa rekisteröineet henkilöt, joilla ei ole lapsia.

Perheiden muodostaminen

Municipality
Village
Block
Real estate
Check code
Building
Entrance & flat
Flat divider

004 001 0001 0001 1 001 A001 A Person 1
004 001 0001 0001 1 001 A001 A Person 2
004 001 0001 0001 1 001 A001 A Person 3
004 001 0001 0001 1 001 A001 A Person 4
004 001 0001 0001 1 001 A001 A Person 5
004 001 0001 0001 1 001 A001 A Person 6

- Väestö lajiteltu kotipaikkatunnuksen mukaan. Tunnus identifioi asunnon.

asuntokunta 1

004 002 0001 0001 1 002 A001 A Person 1
004 002 0001 0001 1 002 A001 A Person 2
004 002 0001 0001 1 002 A001 A Person 3

asuntokunta 2

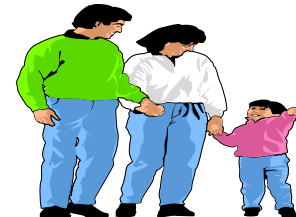
004 002 0001 0001 1 002 A002 A Person 1

asuntokunta 3

etc.

992 111 0111 0001 1 019 A020 A Person 1

asuntokunta N

Perheiden muodostaminen ohjelmallisesti

asuntokunta 1:

004 001 0001 0001 1 001 A001 A
 004 001 0001 0001 1 001 A001 A
 004 001 0001 0001 1 001 A001 A
 004 001 0001 0001 1 001 A001 A
 004 001 0001 0001 1 001 A001 A
 004 001 0001 0001 1 001 A001 A

hetu1	isoisä	}	Perhe 2
hetu2	isoäiti		
hetu3	poika 1		
hetu4	poika 2	}	Perhe 1
hetu5	vaimo		
hetu6	lapsensa		

asuntokunta 2:

004 002 0001 0001 1 002 A001 A
 004 002 0001 0001 1 002 A001 A
 004 002 0001 0001 1 002 A001 A

hetu7	aviomies	}	perhe 1
hetu8	aviovaimo		
hetu9	vaimon	}	perheetön
äiti			

Rajauksia

Asuntokunnissa asuvat perheen ulkopuoliset henkilöt, vaikka olisivat perheen sukulaisia, eivät kuulu perheväestöön, elleivät muodosta omaa perhettä. Yhdessä asuvat sisarukset tai serkukset eivät ole perhe, eivätkä kuulu perheväestöön.

Yksin tai samaa sukupuolta olevan henkilön kanssa asuvat ihmiset (avopari) eivät kuulu perheväestöön.

Perheessä voi olla korkeintaan kaksi perättäistä sukupolvea.

Laitoksissa kirjoilla olevista henkilöistä ei muodosteta perheitä.

Perheitä muodostetaan 2–25 henkilön asuntokunnista.

Joitakin määritelmiä

Avoparit muodostuvat

- samassa asunnossa vakituisesti asuvista 18 vuotta täyttäneistä, eri sukupuolta olevista puolisottomista henkilöistä, jos heidän ikäeronsa on alle 16 vuotta eivätkä he ole sisaruksia. **Puolisoiden iälle eikä ikäerolle aseteta rajoituksia, jos heillä on yhteinen lapsi.**

Lapsi

Lapseksi perhetilastossa katsotaan vanhempiensa kanssa asuvat

- biologiset lapset
- ottolapset sekä
- toisen puolison biologiset lapset ja ottolapset.

Lapsiksi **ei** luokitella kasvattilapsia **eikä** pelkän huoltosuhteen perusteella.

Perhepäätelyn ongelmia

Perheeksi vain henkilöt, jotka ovat ns. kirjoilla samassa asunnossa

- eri asunnoissa kirjoilla olevat puoliset esim. työ takia
- asutaan yhdessä, mutta toinen kirjoilla edellisen puolison luona

- VTJ:n osoitteista oikein → 98,1 prosenttia v. 2012
- kotikuntalaki 1994 → opiskelija voi muuttaa kirjansa opiskelupaikkakunnalle

Avoparit päättelemällä

- olemattomia pareja
- ei alle 18-v. pareja
- ikäeron rajoitus korkeintaan 15 vuoteen
- pitää olla eri vanhemmat (jos hetu puuttuu->eri sukunimet)

Epävarmuudesta huolimatta avoparien määrä hyvin lähellä haastattelututkimuksista saatuja lukuja ennen päätelyn aloittamista

Avoliittotiedon vertailu:

Työvoimatutkimus joulukuu 2010 ja tammikuu 2011 vs perhetilasto 31.12.2010

työvoimatutkimus -> perhetilasto

91,3 prosentilla tieto oli sama kuin perhetilastossa.

perhetilasto -> työvoimatutkimus

96,3 % perhetilaston avoparitiedoista osui yhteen työvoimatutkimuksen kanssa

Perheväestön osuus pienentynyt 63 vuodessa 85,8 %:sta 74,9 %:iin. Perheisiin kuulumattomien osuus kasvanut 572 329:stä 1 369 367:een.

Perheväestö ja perheen keskokoko 1950-2013

Vuosi	Perheiden määrä	Perheväestö	Kokoväestö	Lapsiperheitä	Perheväestöä %	Perheen keskokoko
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	599 329	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	678 046	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	677 035	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	688 732	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	640 637	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	612 627	78,2	2,9
2005	1 426 002	4 037 753	5 255 580	591 528	76,8	2,8
2013	1 365 073	4 081 903	5 451 270	578 683	74,9	2,8

Ohjelman laskureita 2013

Laitosväestön lukumäärä	80347
Yli 25 henkilön asuntokuntien lukumäärä	122
näistä 26-99 henkilöisiä ja	122
yli 99 henkilöisiä	0
Yksinasuvien lukumäärä	1098812
Yksinään asuvien alle 15 vuotiaiden lukumäärä	247
Asuntokuntia, joissa kaikki alle 15 v.	108
Henkilöitä edellisissä asuntokunnissa	246
Avioparien lkm kahden hengen asuntokunnissa	508631
Rekparien lkm kahden hengen asuntokunnissa	1662
Isä ja lapsi kahden hengen asuntokuntia	21088
Ottoisä ja lapsi kahden hengen asuntokuntia	116
Äiti ja lapsi kahden hengen asuntokuntia	86317
Ottoäiti ja lapsi kahden hengen asuntokuntia	433
Toinen tai mol. alaikäisiä, samaa sukupuolta	1383
Toinen tai mol. alaikäisiä, eri sukupuolta	1483
Vain toinen alaikäinen, eri sukupuolta	1077
Täysikäisiä, molemmat miehiä	22011
Täysikäisiä, molemmat naisia	16148
Avopareja kahden hengen asuntokunnissa	196843
Sama isä tai äiti 2 hengen asuntokunnissa	120424
Avopareja, joilla yhteinen lapsi	97345